

Yhteisen seurakuntatyön johtosäännön muuttaminen

Yhteinen kirkkovaltuusto 17.6.2026
464/00.01.00/2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää

- 1) merkitä tiedoksi liitteessä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnoksesta.
- 2) merkitä tiedoksi liitteessä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastaukset seurakuntaneuvostojen lausuntoihin.
- 3) hyväksyä ehdotuksen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi liitteen mukaisesti siten, että uusi johtosääntö astuu voimaan 1.8.2026 alkaen, korvaten tuolloin nykyisen, 1.12.2008 voimaan astuneen (muutettu 13.6.2024) yhteisen seurakuntatyön johtosäännön.

Käsittely

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto 07.05.2026 § 155

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) antaa seurakuntaneuvostojen lausuntoihin liitteeseen kirjatut vastaukset.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

- 2) merkitä tiedoksi liitteessä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnoksesta.
- 3) merkitä tiedoksi liitteessä esitetyt yhteisen kirkkoneuvoston antamat vastaukset seurakuntaneuvostojen lausuntoihin.
- 4) hyväksyä ehdotuksen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi liitteen mukaisesti siten, että uusi johtosääntö astuu voimaan 1.8.2026 alkaen. korvaten tuolloin nykyisen, 1.12.2008 voimaan astuneen (muutettu 13.6.2024) yhteisen seurakuntatyön johtosäännön.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Työnjako 2026 -projekti saatiin päätökseen kesällä 2025 (Työnjako 2026-2030: Työnjaon keskeiset linjaukset ja yhteisten palveluiden muutossuunnitelma, Yhteinen kirkkoneuvosto 03.04.2025 § 113, Yhteinen kirkkovaltuusto 24.4.2025 § 34). Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö tulee Työnjako 2026 -projektin valmistuttua saattaa vastaamaan nykytilaa. Johtosääntöön uudistamisessa on huomioitu kaikki ne muutostarpeet, jotka ovat nousseet esiin mainitun yhteisen seurakunnallisen työn työnjaon kehittämisen yhteydessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 15.1.2026 § 10 pyytää lausunnot laaditusta yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnoksesta seurakunnilta sekä yhteistyötoimikunnalta.

Annetut lausunnot

Lausunnon johtosääntöluonnoksesta antoivat kaikki 19 seurakuntaa. Seurakuntien lausunnot on esitetty erillisellä liitteessä. Pitäjänmäen ja Oulunkylän seurakunnat eivät esittäneet lausunnossaan mitään sellaista, mikä olisi edellyttänyt vastauksen antamista.

Yhteistyötoimikunta käsiteli johtosääntöluonnosta ja siitä annettuja lausuntoja kokouksessaan 5.3.2026. Toimikunta ei antanut varsinaista lausuntoa, eikä asia näin edellyttänyt vastauksen laatimista. Yhteistyötoimikunta kuitenkin kiitti valmistelusta ja pyysi kiinnittämään jatkossa enemmän huomiota lapsivaikutusten arviointiin.

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmän työskentely

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmän jäseninä toimivat: Lauri Kopponen (pj), Ritva Saario, Wiking Vuori, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, Mikko Sulander ja Juha Silander.

Sääntötyöryhmän jäseninä ovat toimineet edellä mainittujen lisäksi: Juha T. Raitio, Kalle Sällström, Maika Vuori, Riikka Reina, Riitta Asikanius, Jussi Murtovuori, Tuulikki Vuorinen, Wiking Vuori ja Stefan Forsén.

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmä on käsitellyt asiaa muun muassa 23.3.2026, 14.4.2026 ja 20.4.2026 kokouksissaan. Sääntötyöryhmän valmisteluryhmä on laatinut alustavat vastausluonnokset annetuissa lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin ja huomioihin. Sääntötyöryhmä on käsitellyt johtosääntöä kokouksissaan 16.4.2026 ja 24.4.2026.

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsi kokouksessaan 9.4.2026 § 116 johtosääntöluonnoksesta saadut lausunnot tiedoksi sekä kävi lähetekeskustelun lausuntoihin annetuista vastausluonnoksista sekä johtosääntöluonnokseen lausuntojen pohjalta tehdyistä muutosehdotuksista.

Sääntötyöryhmän kokouksessaan 24.4.2026 hyväksymät lopulliset ehdotukset yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosääntöksi sekä saatuihin lausuntoihin annettaviksi vastauksiksi esitetään liitteissä. Lisäksi liitteenä on taustamateriaaliksi ja samalla tulevien vuosien työskentelyn tueksi laadittu kommentaarin omainen versio yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnoksesta, johon on sisällytetty kutakin kokonaisuutta koskevat työnjaon kirjaukset. Niiden kokonaisuuksien osalta,

joita ei erikseen käsitelty työnjaon yhteydessä, on kirjattu erilliset kirjalliset perustelut sääntökirjauksen tarkoitukselle.

Päätösehdotuksen perustelut

Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö on uudistettu kokonaisuudessaan. Uudistustyön tarkoituksena on ollut saattaa johtosääntö vastaamaan seurakuntayhtymän hyväksymiä työnjaon linjauksia, toimintaympäristön muutoksia sekä organisaation kehittämistarpeita.

Uudistuksella on myös haluttu selkiyttää yhteisen seurakuntatyön roolia suhteessa seurakuntiin sekä vahvistaa toiminnan vaikuttavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja yhteistyötä. Yhteinen seurakuntatyö kehittää toimintamalleja ja konsepteja seurakuntien käyttöön, tukee yhteisiä palveluita ja järjestelmiä sekä edistää asiakaslähtöisyyttä ja yhdenmukaisia toimintatapoja.

Edelleen uudistustyössä on haluttu varmistaa, että yhteisen seurakuntatyön uusi johtosääntö on rakenteeltaan ja muun muassa toimintayksiköiden päälliköille ja esihenkilöille delegeoitu päätösvaltaa koskevilta kirjauksiltaan linjassa muiden yhteisten palveluiden osastojen ja yksiköiden uusien, 1.8.2025 voimaan tulleiden johtosääntöjen kanssa.

Johtosäännössä korostetaan, että yhteinen seurakuntatyö toimii asiantuntija- ja palvelukeskuksena, jonka tehtävänä on täydentää ja tukea seurakuntien omaa työtä, ei korvata sitä. Toiminta perustuu yhteistyöhön seurakuntien kanssa ja niiden tarpeisiin vastaamiseen. Tällä muutoksella vastataan lausunnoissa esiin nousseeseen tarpeeseen selkiyttää työnjakoa ja varmistaa, että seurakuntien perustehtävä säilyy ensisijaisena.

Asiantuntijatoiminta ja -tuki, tuki- ja kehittämistoiminta, varustamatoiminta ja toimintakeskukset -tehtäväkokonaisuuksia on jäsennetty selkeämpiin kokonaisuuksiin. Samalla on täsmennetty eri työalojen (esim. diakonia, kasvatustyö, perheneuvonta, oppilaitostyö, sairaalasielunhoito) rooleja suhteessa seurakuntiin. Useissa kohdissa on siirrytty muotoiluun "siten kuin siitä on sovittu tai sovitaan", mikä korostaa jatkuvaa yhteistä sopimista työnjaosta.

Johtosäännön valmistelussa on huomioitu laajasti seurakuntien lausunnot. Keskeisiä muutoksia lausuntojen perusteella ovat olleet muun muassa:

- yhteistyön korostaminen seurakuntien kanssa
- tehtäväkokonaisuuksien ja otsikointien tarkentaminen
- epäselvien tai tarpeettomien kirjausten poistaminen
- muotoilujen täsmittäminen (esim. "sovituin osin" → "siten kuin sovitaan")

Johtosäännön yksittäisten kirjausten taustalla olevat perustelut ilmenevät taustamateriaalina esitettävästä, työnjaon kirjaukset sisältävästä sääntöversiosta.

Aikataulu

Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto niin päättää, on ehdotus yhteisen seurakuntatyön johtosäännön muuttamisesta tarkoitus viedä yhteisen kirkkovaltuuston käsiteltäväksi sen 17.6.2026 kokoukseen.

Uusi johtosääntö tulisi esityksen mukaan astumaan voimaan 1.8.2026 alkaen korvaten tuolloin nykyisen, 1.12.2008 voimaan astuneen (muutettu 13.6.2024) yhteisen seurakuntatyön johtosäännön.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Päätöksellä on lapsivaikutuksia. Huhtikuussa 2026 laadittu lapsivaikutusten arviointi esitetään liitteessä.

Sääntötyöryhmä on tehnyt laaditun lapsivaikutusten arvioinnin perusteella kokouksessaan 24.4.2026 kaksi tarkennusta lopulliseen ehdotukseen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi. Diakoniseen rikosseuraamustyön sekä saavutettavuuden (mukaan lukien vammaistyö) yhteyteen lisättiin maininnat siitä, että kyseisiin kokonaisuuksiin sisältyy toimintaa myös alaikäisten parissa.

Kasvatustyön tukipalveluiden osalta sääntötyöryhmä totesi, että kyseinen termi sisältää myös ehdotetut kokonaisuudet koskien Kasvun polkun ja ulkopuolisuuden ehkäisyn tukemista. Edelleen sääntötyöryhmä totesi, että Kasvun polku -termiä ei käytetä kaikissa Helsingin seurakunnissa, joten sen sisällyttäminen yhteisen seurakuntatyön johtosääntöön ei tästä näkökulmasta ole perusteltua.

Toimivallan perusteet

Kirkkolaki 3 luku 7.2 § kohta 1 ja 16.3 §

Lisätiedot

hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Jakelu

Yhteinen seurakuntatyö
Seurakunnat